

2024-01

þý — Æ ç Á ç » ç ³ - ± Ä ç Å Ä ç Å Á ¹ Ã ^¼ ç Í

þý ¹ ' ¹ ± ¹ Ä µ Á Ì Ä · Ä µ Â Ä · Â » ç ³ ¹ Ã Ä ¹ 0 ®

þý À ± Á ± ⁰ ç » ç Í , · Ã · Â Ä ç Å Á ¹ Ã Ä ¹ 0 Î ^½

þý £ ¹ ± ⁰ ± ² - » » ± , ' , · ^½ ¬

þý œ µ Ä ± Ä Ä Å Ç ¹ ± 0 Ì Á Ì ³ Á ± ^¼ ^¼ ± " ¹ ç ⁻⁰ · Ä · Â µ ç Å Á ¹ Ã Ä ¹ 0 Î ^½ · À ¹ Ç µ ¹ Á ® Ä µ É ^½ , £ Ç ç » ®

þý · À ¹ Ã Ä · ^¼ Î ^½ ⁰ ± ¹ " ¹ ç ⁻⁰ · Ä · Â , ± ^½ µ À ¹ Ã Ä ® ^¼ ¹ ç · µ ¬ À ç » ¹ Â ¬ Æ ç Ä

<http://hdl.handle.net/11728/12715>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

**Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**

ΣΙΑΚΑΒΕΛΛΑ ΑΘΗΝΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

**Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**

**Διπλωματική Εργασία η οποία υποβλήθηκε προς απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου
σπουδών στη Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις**

ΣΙΑΚΑΒΕΛΛΑ ΑΘΗΝΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Αθηνά Σιακαβέλλα, 2024

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Πανεπιστήμιο Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο « Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ», αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Η Δηλούσα

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	5
---------------	---

Κεφάλαιο 1ο: Τουριστικές Επιχειρήσεις-Βασικές Έννοιες

1.1 Αναδρομή στην εξέλιξη του τουρισμού στην Ελλάδα.....	7
1.2 Η έννοια του τουριστικού προϊόντος.....	8
1.3 Η τουριστική οικονομία.....	9
1.4 Είδη τουριστικών επιχειρήσεων.....	10
1.4.1 Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.....	10
1.4.2 Τουριστικά Καταλύματα.....	10
1.4.3 Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής.....	11
1.4.4 Τουριστικά γραφεία.....	11
1.4.5 Επιχειρήσεις εκμίσθωσης Μοτοσικλετών, Τρίτροχων και Τετράτροχων οχημάτων άνω των 50 κ.εκ.....	11

Κεφάλαιο 2ο: Οι φορολογικές επιβαρύνσεις στον τουριστικό κλάδο

2.1 Φορολόγηση των επιχειρήσεων.....	13
2.2 Προκαταβολή φόρου εισοδήματος.....	14
2.3 Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.).....	15
2.4 Λοιποί Φόροι-Τέλη.....	15
2.4.1 Τέλος Διαμονής Παρεπιδημούντων.....	15
2.4.2 Τέλη Καθαριότητας και φωτισμού για τις εποχιακά λειτουργούσες επιχειρήσεις.....	16
2.4.3 Δημοτικός Φόρος.....	16
2.4.4. Τέλη παραχώρησης κοινόχρηστου χώρου για ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων.....	17
2.4.5 Τέλος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού.....	17

Κεφάλαιο 3ο: Η φορολογία σε άλλες χώρες της Μεσογείου

3.1 Η φορολογία στην Κύπρο.....	19
3.2 Η φορολογία στην Τουρκία.....	20
3.3 Η φορολογία στην Ιταλία.....	21
3.4 Η φορολογία στην Ισπανία.....	22
3.5 Η φορολογία στην Γαλλία.....	23

Κεφάλαιο 4ο: Λογιστική παρακολούθηση τουριστικών επιχειρήσεων

4.1 Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.....	25
4.2 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).....	25
4.2.1 Οι συντελεστές του Φ.Π.Α. στις βασικές και επιμέρους παροχές τουριστικών επιχειρήσεων.....	26
4.3 Τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων.....	28
4.4 Γενικές Αρχές My Data επιχειρήσεων.....	28

Κεφάλαιο 5ο: Μεθοδολογία

5.1 Μέθοδοι συλλογής στοιχείων.....	30
5.2 Χρονικοί περίοδοι συλλογής στοιχείων.....	30
5.3 Αποτελέσματα της έρευνας.....	31
5.3.1 Σύγκριση στην Ελλάδα και τις ανταγωνιστικές χώρες.....	32
Συμπεράσματα-Προτάσεις.....	36
Βιβλιογραφία.....	38

Περίληψη

Η παρούσα εργασία πραγματοποιείται στα πλαίσια απόκτησης του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Νεάπολης Πάφου. Αντικείμενο της παρούσας διατριβής είναι η ανάλυση του φορολογικού πλαισίου από το οποίο διέπεται ο τουριστικός τομέας στην Ελλάδα αλλά και σε 5 ανταγωνιστικές χώρες της Μεσογείου προκειμένου να εντοπιστούν δυνατά αλλά και αδύναμα σημεία της νομοθεσίας που περικλείει την τουριστική επιχειρηματική δραστηριότητα. Παράλληλα γίνεται ανάλυση του λογιστικού κυκλώματος βάσει του οποίου παρακολουθείται η πορεία μίας επιχείρησης που δραστηριοποιείται στον εν λόγω τομέα, των κυριότερων υποχρεώσεων που προκύπτουν από την εφαρμογή των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ΕΛΠ) όσον αφορά την τήρηση των λογιστικών δεδομένων και την διαδικασία έκδοσης παραστατικών εσόδων, εξόδων και λοιπών φορολογικών στοιχείων.

Με την λεπτομερή ανάλυση της φορολογικής νομοθεσίας και τις βασικές διατάξεις που ισχύουν γενικά για τις τουριστικές επιχειρήσεις, επιχειρείται η δημιουργία ενός έργου στο οποίο θα μπορεί ο αναγνώστης να εντοπίσει τις επιβαρύνσεις που επιβάλλονται στο τουριστικό προϊόν καθώς και έναν έγκυρο τρόπο λογιστικής παρακολούθησης σύμφωνα με τον νόμο έτσι ώστε να τηρούνται οι προθεσμίες των υποχρεώσεων, η απόδοση από την πλευρά των επιχειρήσεων των τελών και των φόρων που έχουν νομοθετηθεί και ισχύουν μέχρι σήμερα αλλά και οι γνώσεις που απαιτούνται προκειμένου οι προβλέψεις που προκύπτουν να ανταπεξέρχονται στα σημερινά δεδομένα.

Με την εκπόνηση της εργασίας αυτής γίνεται προσπάθεια σύγκρισης Ελληνικού φορολογικού συστήματος με τα αντίστοιχα που ισχύουν σε ανταγωνιστικούς προορισμούς της Μεσογείου προκειμένου στα πλαίσια της κριτικής παρουσίασης να καταλήξει σε προτάσεις βελτίωσης οι οποίες θα συμβάλουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του Ελληνικού τουριστικού προϊόντος, στην ενίσχυση του κλάδου των τουριστικών επιχειρήσεων αλλά και στην στήριξη και προσέλκυση νέων επενδυτών.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται εισαγωγή στις βασικές έννοιες του τουριστικού προϊόντος ενώ παράλληλα παρουσιάζονται ορισμένα βασικά είδη τουριστικών επιχειρήσεων. Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι φορολογικές επιβαρύνσεις οι οποίες επιβάλλονται στον τουριστικό κλάδο στην Ελλάδα ενώ στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται το ίδιο θέμα στις πέντε ανταγωνιστικές χώρες της Μεσογείου (Κύπρο, Τουρκία, Ιταλία, Ισπανία και Γαλλία). Στο επόμενο, τέταρτο κεφάλαιο, γίνεται εισαγωγή στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και παρουσιάζονται οι βασικές αρχές λογιστικής παρακολούθησης και τήρησης λογιστικών αρχείων για τις επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα. Στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζεται η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την συγγραφή της παρούσας εργασίας καθώς και η σύγκριση των στοιχείων που προέκυψαν από την μελέτη της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας στις 6 ανταγωνιστικές χώρες της Μεσογείου.

Λέξεις κλειδιά: Τουρισμός, επιχειρήσεις, φορολογία, φόροι-τέλη, ανταγωνισμός, λογιστική

Abstract

This thesis is done in the context of obtaining the postgraduate degree in Tourism Management of the University of Neapolis Pafos. The subject of this thesis is the analysis of the tax framework governing the tourism sector in Greece and in 5 competitive Mediterranean countries in order to identify strengths and weaknesses of the legislation encompassing tourism business. At the same time, an analysis is made of the accounting circuit on the basis of which the progress of a company operating in this sector is monitored, the main obligations arising from the application of the Greek Accounting Standards (GAS) regarding the keeping of accounting data and the process of issuing documents of income, expenses and other tax information.

With the detailed analysis of tax legislation and the basic provisions that apply generally to tourism enterprises, an attempt is made to create a work in which the reader will be able to identify the charges imposed on the tourist product as well as a valid way of accounting in accordance with the law so that the deadlines of obligations are met, The reimbursement by businesses of the fees and taxes that have been legislated and are in force until today, as well as the knowledge required in order for the resulting forecasts to cope with today's data.

With the elaboration of this thesis, an attempt is made to compare the Greek tax system with those in force in competitive destinations in the Mediterranean in order to arrive at proposals for improvement that will contribute to the increase of the competitiveness of the Greek tourist product, strengthening the tourism business sector but also supporting and attracting new investors.

The first chapter introduces the basic concepts of the tourism product while presenting some basic types of tourism businesses. The second chapter presents the tax burdens imposed on the tourism sector in Greece while the third chapter presents the same issue in the five competing Mediterranean countries (Cyprus, Turkey, Italy, Spain and France). In the next, fourth chapter, there is an introduction to Greek Accounting Standards and the basic principles of accounting monitoring and accounting records for businesses in the tourism sector are presented. The fifth and final chapter presents the methodology used for the writing of this paper as well as the comparison of the data obtained from the study of the current tax legislation in the 6 competing Mediterranean countries

Keywords: Tourism, business, taxation, taxes, competition, accounting